

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ім. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Факультет соціології і права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Ю.І. Якименко

« 25 » 06 2018 р.

«Історія України»

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

спеціальність усі спеціальності

Ухвалено методичною радою
КПІ ім. Ігоря Сікорського
Протокол від 21.06 2018 р. № 10

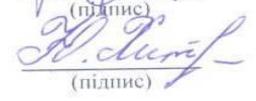
Заступник голови методичної
ради

(підпис) Гожий С.П.
(ініціали, прізвище)

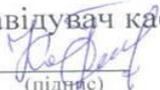
« 22 » 06 2018 р.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Завідувач кафедри, д.і.н., професор Костишева Світлана
Олександрівна
Професор, д.і.н., доцент Хитровська Юлія Валентинівна

(підпис)

(підпис)

Програму затверджено на засіданні кафедри історії
Протокол від «23» травня 2018 року № 10

Завідувач кафедри

(підпис) С.О. Костишева
(ініціали, прізвище)
«23» травня 2018 р.

© КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018 рік

©_КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2019 рік

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Історія України»

»

складена відповідно до усіх освітніх програм (ОПП)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(рівень вищої освіти)

спеціальності

Усіх спеціальностей

(код і назва спеціальності)

Навчальна дисципліна належить до циклу загальної підготовки навчальних дисциплін *соціально-гуманітарної підготовки (за вибором студента)*

Статус навчальної дисципліни вибіркова

Обсяг навчальної дисципліни 2 (60год) кредитів ЄКТС.

Міждисциплінарні зв'язки:

Навчальна дисципліна (кредитний модуль) викладається в 1-му (2-му) семестрі 1-го курсу навчання з усіх освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та не залежить від інших навчальних дисциплін (кредитних модулів) в структурно-логічній схемі освітньої програми.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою навчальної дисципліни є:

А) формування у студентів історичної свідомості, засвоєнню знань про основні етапи, процеси і події в історії України з давніх часів до сьогодення в контексті основних тенденцій розвитку світу.

Б) формування у студентів **здатностей:**

- у відповідності до прописаних здатностей в освітніх програмах спеціальностей та спеціалізацій;
- робити висновки і узагальнення, застосовувати історичний досвід для розуміння і розв'язання сучасних проблем;
- проводити наукові диспути і дискусії, аргументовано відстоювати власну позицію.

1.2. Основні завдання навчальної дисципліни.

Після засвоєння навчальної дисципліни студенти мають продемонструвати такі результати навчання:

знання:

- у відповідності до прописаних знань в освітніх програмах спеціальностей та спеціалізацій;
- періодизації історії України;
- методологічних підходів вивчення історії України;
- наукових концепцій української історії;

- етнічних та етнополітичних контекстів української історії;
- основних етапів історичного розвитку української державності;
- державних, соціальних устроїв та суспільних відносин на різних етапах історії України;
- історичних аспектів розвитку культури українського народу.

уміння:

- у відповідності до прописаних умінь в освітніх програмах спеціальностей та спеціалізацій;
- знаходити, аналізувати, узагальнювати та застосовувати джерела інформації з історії України;
- встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між подіями і явищами в історії України;
- аналізувати проблемні та дискусійні питання з історії України, формулювати власні оцінки та версії;
- усвідомлювати роль і місце історії України в світовому розвитку людської цивілізації.

2. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1 . Етнічний та етнополітичний контекст української історії.

Тема 1.1. Вступ. Історія України як наука та навчальна дисципліна. Історіософські концепції щодо формування й розвитку українського етносу. Формування та розвиток історико-етнографічних регіонів України

Історія України" як галузь історичної науки і як навчальна дисципліна. Предмет, завдання і методологічні засади дисципліни. Джерела, основна навчальна і наукова література. Періодизація історії України. Пізнавальне і виховне значення дисципліни у підготовці майбутніх технічних спеціалістів.

Концепції етногенезу українського народу. Визначення місця українців в етногенезі східнослов'янських народів. Формування етнічної території.

Поняття "історико-етнографічний регіон", характеристика історико-етнографічних регіонів (Буковина, Волинь, Галичина, Закарпаття, Слобожанщина, Поділля, Полісся, Південний регіон України). Причини дезінтегративних процесів в українському суспільстві та формування історико-етнографічних регіонів

Тема 1.2. Етнополітика та її особливості в різні періоди життя українського народу

Концепції полі- та моноетнічності давньоруської народності. Міжетнічні взаємини у Київській Русі. Етнополітика Козацько-гетьманської держави. Обмеження та остаточна ліквідація автономії України: етнополітичний аспект. Етнополітичні процеси в Правобережжі. Особливості польсько-українських взаємин.

Тема 1.3. Етнополітичні аспекти української історії новітнього періоду.

Етнополітика Російської та Австро-Угорської імперій. Українське національне відродження кінця XVIII - початку ХХ ст.

Тема 1.4. Історичні аспекти міграційних явищ в Україні. Українська діаспора

Етнополітика Центральної Ради, Гетьманату П. Скоропадського та Директорії УНР. Етнополітика радянської влади в Україні. Роль дисидентства у національно-визвольному русі. Проблеми та шляхи вирішення національно-мовних і культурних потреб усіх етносів України в умовах розбудови незалежної держави

Розділ 2. Історичний поступ української держави

Тема 2.1. Основні закономірності, сутність початкових етапів процесу державотворення на українських землях..

Основні закономірності, сутність початкових етапів процесу державотворення на українських землях

Тема 2.2. Еволюція українського державотворення в 1917-1920 рр. Пошук оптимальних моделей державного будівництва.

Українське державотворення у часи національно-демократичної революції 1917-1920 рр. Центральна Рада на шляху автономістсько-федералістських орієнтацій. Утворення УНР. Проголошення державної самостійності УНР (1918 р.). Українська держава П. Скоропадського. Відтворення УНР під проводом Директорії. Проголошення ЗУНР. Акт злуки УНР та ЗУНР. Досягнення і прорахунки в державотворчих змаганнях

Тема 2.3. Державотворчі процеси в Україні у радянський період, їх історичне місце.

Історичні умови становлення радянської форми державності в Україні. Зміст і значення «воєнно-політичного союзу» (1919 р.), договору між УСРР і РСФРР (1920 р.). Політико-правовий статус України у складі СРСР. Національно-державне будівництво в СРСР, УСРР у міжвоєнний період. Об'єднання українських земель у складі УРСР у повоєнний період. Історичні особливості конституційного процесу в Радянській Україні. Обмеження суверенітету та правосуб'єктності УРСР на міжнародній арені

Тема 2.4 Державотворчі процеси в умовах незалежності України.

Проголошення державної незалежності України (1991 р.). Розбудова державних структур. Соціально-політичний розвиток України. Особливості конституційного процесу. Активізація процесу політичного реформування Української держави на початку XXI ст. Роль громадян України в розробці стратегії держави, функціонуванні виконавчої та судової системи влади на початку XXI ст. Перспективи конституційного становлення України на засадах парламентсько-президентської республіки

Тема 2.5 Україна і світ: геополітичні фактори, зовнішньополітичні орієнтири в історичній ретроспективі.

Україна і світ: геополітичні фактори, зовнішньополітичні орієнтири в історичній ретроспективі

Розділ 3. Соціальні структури і соціальні відносини в українському суспільстві в історичному контексті

Тема 3.1. Соціальна організація, соціальні відносини у добу середньовіччя та нової історії.

Київська Русь - ранньофеодальна держава, її соціальна структура і соціальні відносини. Суспільна організація Галицько-Волинського князівства, його соціальна структура. Входження українських земель до складу Литовської

держави, особливості її соціальної структури і соціальних відносин. Польсько-литовські унії та їх наслідки для соціального розвитку України. Причини і джерела виникнення козацтва, його соціальна база і організаційна структура. Запорозька Січ - антипод феодально-станової Речі Посполитої

Тема 3.2. Формування та діяльність громадських та політичних організацій в українському суспільстві.

Створення Козацько-гетьманської держави та еволюція розвитку української соціальної структури з 1648 р. до кінця XVIII ст. Соціальна модернізація України у складі Російської та Австро-Угорської імперій

Тема 3.3. Об'єктивні умови і суб'єктивні фактори в суспільно-політичному житті українського народу в радянський період.

Соціальні процеси в Україні 1920-х - 1930-х рр. Голодомор 1932-1933 рр., репресії кінця 1930-х рр., їх наслідки. Особливості соціальних процесів в Україні в роки Великої Вітчизняної війни. Політико-ідеологічні, соціальні процеси в УРСР в перші повоєнні десятиріччя (1945-1964 рр.). "Ждановщина", ліквідація УГКЦ. Лібералізація суспільно-політичного життя в період "хрущовської відлиги". Шестидесятники. Політичний і духовний розвиток українського суспільства в період загострення кризових явищ радянської системи (1965-1985 рр.). Дисидентство, його течії.

Тема 3.4. Суспільно-політичні трансформації в незалежній Україні..

Демократизація суспільно-політичного життя в період "перебудови" (1985-1991 рр.): зростання політичної активності і національної свідомості суспільства. Суспільно-політичні процеси в Україні в умовах загострення кризових явищ радянської системи

Розділ 4. Київська політехніка в системі освіти і науково-технічного розвитку України

Тема 4.1. Відкриття та функціонування Київського політехнічного інституту в 1898-1920 рр.

Постання, функціонування Київського політехнічного інституту у 1898 – 1917 рр. Перший педагогічний колектив. Визначні науковці-викладачі та студенти. Київська Політехніка у витоків авіації. Від повітроплавного гуртка до Київського повітроплавного товариства. Професор Микола Делоне. Авіаконструктор Ігор Сікорський. Київська Політехніка у вирі воєн та революцій (1917 – 1920 рр.). Шулявська республіка» та особливості студентського руху у Київській Політехніці на початку ХХ ст. Особливості навчального процесу, професорсько-викладацький, студентський склад в умовах революцій та громадянської війни

Тема 4.2. Київський політехнічний інститут у період існування СРСР – УСРР/УРСР (1922-1991 рр.)

Київський Політехнічний інститут у період існування СРСР – УРСР (1920– 1991 рр.). Радянські реформи системи вищої освіти. Впливи суспільно-політичних подій на функціонування інституту. Київська політехніка у роки перших п'ятирічок. Реорганізації в системі вищої школи і у Київському політехнічному на початку 1930-х рр. Постанова на базі КПІ заводів ім. І. І. Ленсе та «Точелектроприладу», перетворення Авіаційного факультету КПІ на Київський авіаційний інститут (1933). Видатні викладачі-науковці, студенти

Київської політехніки та їхні наукові звершення (Володимир Челомей, Костянтин Калінін, Сергій Корольов, Олександр Мікулін, Архип Люлька та ін.).

Професорсько-викладацький, студентський склад інституту на фронті та в евакуації. Діяльність Київської політехніки умовах окупаційного режиму. Внесок науковців Київського політехнічного інституту у боротьбу з німецько-фашистськими загарбниками. Організація навчання та науково-дослідної роботи у перше повоєнне десятиліття. КПП у добу розгортання науково-технічної революції. Нові факультети. Постання наукових шкіл і напрямів. Видатні викладачі-науковці, студенти Київської політехніки та їхні наукові звершення

Тема 4.3. Київська політехніка у сучасній Україні

Київська політехніка у сучасній Україні. Реорганізації в освітньому процесі на початку 1990-х рр. Впливи економічної кризи. Реформи освіти і КПП. Болонський процес. Видатні науковці та випускники Київської Політехніки. Повсякдення професорсько-викладацького і студентського складу КПП: побутові умови, медицина, здоров'я. Відпочинок і дозвілля, спортивне життя. Культурні традиції КПП. Міжнародні зв'язки і проекти. Київська Політехніка в умовах розгортання інформаційного суспільства: виклики нової епохи

3. Заплановані види навчальної діяльності та методи навчання

З навчальної дисципліни в навчальному плані набору студентів поточного року та додатку до нього заплановано наступні види:

- навчальних занять: лекції, семінарські заняття
- види індивідуального завдання *не заплановано*

Основні методи навчання¹

Під час проведення семінарських та лекційних занять планується застосування стратегій активного і колективного навчання, які визначаються наступними методами і технологіями:

1) методи проблемного навчання (проблемний виклад, частково-пошуковий (евристична бесіда) і дослідницький метод);

2) особистісно-орієнтовані (розвиваючі) технології, засновані на активних формах і методах навчання («мозковий штурм», «аналіз ситуацій» ділові, рольові та імітаційні ігри, дискусія, експрес-конференція, навчальні дебати, круглий стіл, кейс-технологія, проектна технологія і ін.);

3) інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи студентів (електронні презентації для лекційних занять, використання аудіо-, відео-підтримки навчальних занять, Розробка і застосування на основі комп'ютерних і мультимедійних засобів творчих завдань, доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережевих комунікаційних можливостей (інтернет-форум, інтернет-семінар і ін.).

¹ **Активні методи навчання у вищому навчальному закладі / М. Дяченко-Богун // Витоки педагогічної майстерності. Серія : Педагогічні науки. - 2014. - Вип. 14. - С. 74-79. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpm_2014_14_14**

3.1. Лекційні заняття

З дисципліни рекомендується проведення __9__ лекційних занять на яких в робочій навчальній програмі кредитного модуля рекомендується планувати:

- проведення експрес контролів;
- аналітичних оглядів із застосуванням дискусійної форми спілкування лектора зі студентами.

Студенти об'єднуються у лекційні потоки.

На лекціях розглядаються ключові теоретичні питання дисципліни, закладається підґрунтя для підготовки до семінарських занять, виконання самостійної роботи

Приблизна тематика лекційних занять

№ п/п	Назва теми лекційного заняття
1	Вступ. Історія України як наука та навчальна дисципліна. Історіософські концепції щодо формування й розвитку українського етносу. Формування та розвиток історико-етнографічних регіонів України
2	Етнополітика та її особливості в різні періоди життя українського народу
3	Етнополітичні аспекти української історії новітнього періоду
4	Еволюція українського державотворення в 1917-1920 рр. Пошук оптимальних моделей державного будівництва
5	Державотворчі процеси в Україні у радянський період, їх історичне місце
6	Державотворчі процеси в умовах незалежності України
7	Об'єктивні і суб'єктивні фактори громадсько-політичного життя українського народу в радянський період
8	Суспільно-політичні трансформації в незалежній Україні
9	Відкриття та функціонування Київського політехнічного інституту в 1898-1920 рр.

3.2. Семінарські заняття

З дисципліни рекомендується проведення __9__ семінарських занять на яких в робочій навчальній програмі планувати проведення заліку та аналітичних оглядів із застосуванням дискусійної форм зі студентами.

Практичні практичні (семінарські) заняття проводяться у навчальних групах чисельністю 20-30 студентів.

Семінарські заняття мають за мету розвиток у студентів уміння працювати з історичними джерелами, навчально-методичною, історичною та суспільно – політичною літературою, готувати виступи, формулювати і відстоювати власну позицію, приймати активну участь у дискусії в тому числі підготовка тез (під керівництвом викладача) до виступу на відповідних секціях під час проведення студентських науково-практичних конференцій

Приблизна тематика семінарських занять

№ п/п	Назва теми семінарських занять
1	Дисципліна «Історія України» як об'єкт вивчення, її методологічна та

№ п/п	Назва теми семінарських занять
	джерельна база
2	Етнополітика та її особливості в різні періоди життя українського народу
3	Етнополітичні аспекти української історії новітнього періоду
4	Проблеми відродження та розвиток державності у ХХ — на початку ХХІ ст.
5	Зовнішньополітичні орієнтири України в історичній ретроспективі
6	Формування та діяльність громадських, культурних і політичних організацій в українському суспільстві до початку ХХ ст.
7	Об'єктивні умови і суб'єктивні фактори громадсько-політичного життя українського народу у ХХ – на початку ХХІ ст
8	Київська Політехніка в умовах розгортання інформаційного суспільства: виклики нової епохи

3.3. Індивідуальне завдання

За денною формою навчання з навчальної дисципліни індивідуального семестрового завдання *не заплановано*.

Для заочної форми навчання з навчальної дисципліни рекомендовано проведення індивідуального семестрового завдання у формі *реферату*

Виконання Реферату сприяє поглибленню і розширенню теоретичних знань студентів з окремих тем дисципліни щодо актуальних проблем історії України і Європи, їх взаємовпливів та основних тенденцій розвитку Європейського континенту, а також розвивають навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою.

Теми рефератів додаються в додатку до робочої навчальної програми кредитного модуля для заочної форми навчання.

4. Оцінювання результатів навчання

З навчальної дисципліни семестрова атестація проводиться у виді заліку
Залік проводиться на позаплановому семінарському занятті.

Для оцінювання результатів навчання застосовується 100-бальна рейтингова система і університетська шкала оцінювання.

Для діагностики успішності навчання студентів рекомендується застосовувати **залікову контрольну роботу** (заліковий білет) у разі якщо студент має стартові бали більше ніж **0,4RD** та виконав необхідні умови допуску до заліку або вирішив покращити свою оцінку.

Заліковий білет складається із чотирьох теоретичних завдань.

У відповідності до вимог викладача на заліку студентам дозволяється/не дозволяється користуватись додатковим матеріалом.

Зразок залікового білету та завдання до нього додаються в додатку «Діагностика результатів навчання» (додаток А)

5. Рекомендована література

5.1. Базова

1. Білоцерківський В. Я. Історія України : Навчальний посібник / В. Я. Білоцерківський. — К. : Центр учбової літератури, 2007. — 536 с. : Електронний ресурс [режим доступу]: http://shron1.chtyvo.org.ua/Bilotserkivskyi_VasyI/Istoria_Ukrainy_vyd3.pdf
2. Історія України: підручник / За ред. М. І. Бушина, О. І. Гуржія. — Черкаси : Український літопис, 2016. — 644 с. : Електронний ресурс [режим доступу]: <http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/13039/1/020063092.pdf>
3. Історія України (соціально-політичні аспекти): навчальний посібник / За ред. Б. П. Ковальського. — У 4-х ч. — Ч. 1. — К. : НТУУ «КПІ», 2003. — 100с.; Ч. 2. — К. : НТУУ «КПІ», 2003. — 139 с.; Ч. 3. — К. : НТУУ «КПІ», 2006. — 126 с.
4. Історія КПІ. Електронний ресурс [режим доступу:] <http://kpi.ua/almamater>.
5. Костилева С.О. Історія КПІ крізь призму інститутської преси. Рік 1929 / Костилева С.О.; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Київ. нац. ун-т України "КПІ", Ф-т соціології та права, Каф. історії. — К. : НТУУ "КПІ" ВПІ ВПК "Політехніка", 2011. — 105 с.

5.2. Допоміжна

1. Антонюк О. Історичні основи етнополітики в Україні / О. Антонюк // Людина і політика. — 2003. — № 2. — С. 25–31.
2. Історія України з найдавніших часів до початку ХХ ст. : Навчальний посібник / Керівник авторського колективу В.М. Литвин. — К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. — 671 с.
3. Історія України ХХ — поч. ХХІ століття: навч. посіб. / За заг. ред. В. А. Смолія. — К. : Знання, 2004. — 582 с.
4. Історія України (етносоціальні та державотворчі аспекти): конспект лекцій для студ. усіх спеціальностей та форм навчання / В. Ф. Панібудьласка й ін. — К. : КНУБА, 2007. — 56 с.
5. Історія України. Новітня доба. — Навчальний посібник / За ред. акад. НАН України В. М. Литвина. — К. : Академвидав, 2012. — 479 с.
6. Київський політехнічний інститут: Нарис історії / Г.Ф. Беляков, Є.С. Василенко, М.Ф. Вілков та ін.; Редкол.: М.З. Згуровський (голова) та ін.]. — К.: Наук. думка, 1995. — 317 с.
7. Кузь О. М. Геополітика: конспект лекцій / О. М. Кузь, Д. С Коротков. — Харків : ХНЕУ, 2008. — 180 с.
8. Литвин В. М. Україна: доба війн і революцій (1914–1920 рр.) / Литвин В. М. — К. : Альтернативи, 2003. — 488 с.
9. Новітня історія України (1900–2000): підручник / А. Г. Слюсаренко, В. І. Гусєв, В. М. Литвин та ін. — Вид. 2-ге. — К. : Вища школа, 2002. — 719 с.

10. Політична історія України: навчальний посібник / За ред. В. І. Танцюри. — К. : Академія, 2001. — 488 с.
11. Полонська-Василенко Н. Історія України: У 2 т. — Т. 2. Від середини XVII століття до 1923 року. — Вид. 4-те, стереотип. / Полонська-Василенко Н. — К. : Либідь, 2002. — 608 с.
12. Славетні імена Київського політехнічного інституту / Редкол.: Ільченко М.Ю. (голов. ред.) та ін.; Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т.» Держ. політехн. музей. — К. : Поліграф. п-во «ЕКМО», 2003. — 127 с.
13. Україна і Росія: потенціал взаємодії та співробітництва. Збірник наук. праць. — К. : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2010. — 208 с.
14. Українське суспільство на шляху перетворень: західна інтерпретація / За ред. В. Ісаїва. — К. : Академія, 2004. — 362 с.

5.3. Рекомендовані джерела:

1. Конституція України : Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. Станом на 1 жовтня. 2011р. — Х. : Фактор, 2011. — 128 с.
2. Історія України (соціально-політичні аспекти): Хрестоматія / Автор-упорядник С. О. Костишева. — К. : НТУУ «КПІ», 2009. — 338 с.
3. Історія України від найдавніших часів до сьогодення: збірник док. і матеріалів / За заг. ред. А. П. Коцура, Н. В. Терес. — К.; Чернівці : Книга XXI, 2008. — 1100 с.
4. Історія України: Хрестоматія: у 2-х ч. — Вид. 2-ге перероб. і доп. / Упор. С. М. Клапчук (керівник), Б. І. Білик, Ю. А. Горбань та ін. — К. : ІЗМН, 1996. — Ч. 1. — 372 с.; Ч. 2. — 336 с.
5. Історія України: Джерельний літопис. — К.: КВІЦ, 2012. — 832 с.
6. Из истории Киевского политехнического института: сборник документов и материалов / сост. Бондаровская Э. М., Горбунова М. И., Куш Е. М.; ред. Лось Ф. Е. — К.: Изд-во Киевского ун-та, 1961. — Т.1: 1898—1917 гг. — 1961. — 387 с.

ДІАГНОСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Зразок залікового білету

(Форма N Н-5.04)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Рівень вищої освіти першого (бакалаврського)
(назва ступеня)

Спеціальність Усі спеціальності
(код і назва напрямку підготовки)

Освітня програма для всіх ОПП спеціальностей
(код і назва спеціальності)

Навчальна дисципліна Історія України
(назва)

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ № _____

- 1 *Питання з I блоку питань*
- 2 *Питання з II блоку питань*
- 3 *Питання з III блоку питань*
- 4 *Питання з IV блоку питань*

Затверджено на засіданні кафедри Історії
(назва кафедри)

Протокол № _____ від « _____ » _____ 201 р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) Костилєва С.О.
(Прізвище та ініціали)

ПИТАННЯ для формування залікових білетів *

Питання I з блоку питань Розділ 1. Етнічний та етнополітичний контекст української історії.

1. Охарактеризуйте об'єкт вивчення, основні методологічні засади та джерельну базу навчальної дисципліни «Історія України».

2. Дайте визначення поняття «історико-етнографічний регіон», здійсніть порівняльний аналіз основних етапів формування українських історико-етнографічних регіонів.
3. Порівняйте основні концепції походження українського етносу.
4. Охарактеризуйте політичний устрій та систему управління Скіфсколотської держави, грецьких міст-держав у Північному Причорномор'ї та держави Антів.
5. Дайте оцінку основним підходам, які існують у сучасній історичній науці, щодо проблеми етнічного походження Київської Русі.
6. Проаналізуйте суспільно-політичні, економічні й геополітичні фактори, які зумовили становлення давньоруської держави Київська Русь.
7. Охарактеризуйте соціальну структуру і соціальні відносини в Київській Русі.
8. Простежте етапи політичного розвитку Київської Русі, проаналізуйте її державну організацію.
9. Розкрийте зміст та проаналізуйте ефективність реформ князя Володимира Святославовича, спрямованих на централізацію Київської Русі.
10. Охарактеризуйте геополітику Київської Русі та Галицько-Волинської держави.
11. Обґрунтуйте передумови об'єднання Галичини і Волині в єдину державу, дайте характеристику етапам її політичного розвитку (1199-1340 рр.).
12. Порівняйте соціальну структуру і соціальні відносини на українських землях в період литовської та польської доби.
13. Охарактеризуйте комплекс факторів, які спричинили національно-визвольну війну українського народу під проводом Богдана Хмельницького.
14. Проаналізуйте головні етапи становлення Української козацько-гетьманської держави (Війська Запорозького) в ході національно-визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького.
15. Простежте еволюцію соціальної структури Козацько-гетьманської держави у період з 1648 року до кінця XVIII ст.

Питання II з блоку питань Розділ 2. Історичний поступ української держави

16. Порівняйте сучасні наукові погляди щодо причин, часу виникнення, соціальної бази й організаційної структури українського козацтва.
17. Оцініть з позицій принципу історизму умови Переяславського договору 1654 р., визначте суть «Березневих статей» та їхнє значення в контексті українського державотворення.
18. Проаналізуйте етнополітичні процеси в Козацько-гетьманській державі.
19. Розгляньте в історико-етнополітичному контексті особливості процесу обмеження та ліквідації царським урядом автономії України (друга половина XVII-XVIII ст.).
20. Обґрунтуйте причини остаточної ліквідації автономного устрою Гетьманщини в другій половині XVIII ст.
21. Проаналізуйте особливості українського національного відродження на західноукраїнських землях наприкінці XVIII - у першій половині XIX ст.
22. Охарактеризуйте головні причини масового переселення українців за кордон у кожному з чотирьох «еміграційних хвиль».

23. Порівняйте особливості етнополітики Російської та Австрійської (з 1867 р. Австро-Угорської) імперій щодо «українського питання».
24. Здійсніть порівняльний аналіз соціальної модернізації України в Російській та Австрійській (з 1867 р. Австро-Угорської) імперіях наприкінці XVIII — на початку XX ст.
25. Проаналізуйте аграрну реформу П. Столипіна та особливості її проведення в Україні.
26. Обґрунтуйте передумови створення українських політичних партій в Наддніпрянській Україні на початку XX ст., охарактеризуйте програмові засади найбільш впливових із них.
27. Охарактеризуйте революційні рухи на території України у 1905-1910 рр.
28. Поясніть суть «українського питання» в європейській політиці напередодні Першої Світової війни.
29. Проаналізуйте становище України в роки Першої Світової війни.
30. З'ясуйте, в чому полягала своєрідність політичної обстановки в Україні після повалення самодержавства у 1917 р.?
31. Здійсніть порівняльний аналіз етапів українського державотворення протягом 1917-1920 рр.

Питання III з блоку питань Розділ 3. Соціальні структури і соціальні відносини в українському суспільстві в історичному контексті

32. Поясніть роль і місце Української Центральної Ради в українському державотворенні.
33. Дайте оцінку внутрішній політиці гетьмана Павла Скоропадського, якими були її здобутки і недоліки?
34. Проаналізуйте основні напрями державотворчої діяльності Директорії УНР. Визначте, наскільки вона була ефективною.
35. Дайте порівняльну характеристику різних підходів до вирішення етнопоблем в Україні Центральною Радою, Гетьманським урядом та Директорією УНР.
36. Проаналізуйте діяльність уряду Західноукраїнської Народної Республіки, визначте роль і місце ЗУНР в історії українського державотворення.
37. Обґрунтуйте причини поразки українського національного руху на західноукраїнських землях у 1918-1919 рр.
38. Проаналізуйте причини поразки Української національно-демократичної революції 1917-1920 рр.
39. Дайте характеристику особливостям входження України до складу СРСР.
40. Оцініть політичне і соціально-економічне становище України в перші роки після завершення національно-демократичної революції та громадянської війни.
41. Обґрунтуйте причини проведення політики українізації в УСРР в 1920-ті - на початку 1930-х рр. та проаналізуйте її основні наслідки.
42. Проаналізуйте особливості проведення колективізації сільського господарства та індустріалізації в Україні. Якими змінами у соціальній структурі суспільства ці процеси супроводжувалися?
43. Обґрунтуйте причини політичних репресій в Україні у 1930-х рр. та покажіть їх масштаб.

44. Охарактеризуйте особливості суспільно-політичного і національного руху на західноукраїнських землях у складі Польської держави в 1920-ті - 1930-ті рр.
45. З'ясуйте складові «радянзації» Західної України після її включення до складу СРСР, дайте характеристику позитивним і негативним наслідкам цього процесу.
46. Дайте аргументовану оцінку «українського питання» в європейській політиці напередодні Другої Світової війни.
47. Охарактеризуйте німецький окупаційний режим на українських землях в роки Другої Світової війни та проаналізуйте його наслідки

Питання IV з блоку питань Розділ 4. Київська політехніка в системі освіти і науково-технічного розвитку України

48. Дайте характеристику особливостям політико-ідеологічних і культурних процесів в УРСР у перші післявоєнні десятиріччя (1945-1964 рр.).
49. Проаналізуйте особливості та наслідки проведення економічних реформ у Радянській Україні наприкінці 1950-х - у першій половині 1960-х рр.
50. Дайте характеристику особливостям соціальної політики в Україні за часів перебування при владі Микити Хрущова.
51. Дайте оцінку ролі руху «шістдесятників» в УРСР у контексті українського державотворення.
52. Охарактеризуйте дисидентський рух в Радянській Україні у 1960-1980-ті рр. У чому полягає його значення?
53. Проаналізуйте особливості політичного і духовного розвитку українського суспільства в 1970-ті - 1980-ті рр.
54. Порівняйте політику «перебудови», запроваджену в другій половині 1980-х рр. М. Горбачовим, в СРСР загалом і в УРСР.
55. Дайте характеристику діяльності відомих громадських рухів та організацій у напрямі становлення незалежної Української держави наприкінці 1980-х - на початку 1990-х рр.
56. Проаналізуйте напрями зовнішньополітичної діяльності України наприкінці ХХ - на початку ХХІ ст., її основні досягнення і недоліки.
57. Охарактеризуйте особливості конституційного процесу в Україні в середині 1990-х рр.
58. Дайте характеристику стану релігійних і міжконфесійних відносин в Україні у перші роки після проголошення її державної незалежності та на сучасному етапі.
59. Проаналізуйте особливості, здобутки та недоліки соціальної політики Української держави в 1991-2015 рр.
60. Здійсніть аналіз законодавчої бази, яка регулює умови культурного і духовного розвитку національних меншин у сучасній Україні.
61. Проаналізуйте розвиток Київського політехнічного інституту протягом 1898-1920 рр.
62. Дайте характеристику реорганізації в системі вищої школи й у Київському політехнічному на початку 1930-х рр. Розкажіть про постання на базі КПІ заводів ім. І. І. Лепсе та «Точелектроприладу», перетворення Авіаційного факультету КПІ на Київський авіаційний інститут (1933).

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Рівень вищої освіти _____ **першого (бакалаврського)** _____
(назва ступеня)

Спеціальність **Усі спеціальності** _____
(код і назва напрямку підготовки)

Освітня програма **для всіх ОПП спеціальностей** _____
(код і назва спеціальності)

Навчальна дисципліна **Історія України** _____
(назва)

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ № _____

1 *Питання з I блоку питань*

2 *Питання з II блоку питань*

3 *Питання з III блоку питань*

4 *Питання з IV блоку питань*

Затверджено на засіданні кафедри **Історії** _____
(назва кафедри)

Протокол № _____ від « _____ » _____ 201 р.

Завідувач кафедри _____ **Костилєва С.О.** _____
(підпис) (Прізвище та ініціали)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Рівень вищої освіти _____ **першого (бакалаврського)** _____
(назва ступеня)

Спеціальність **Усі спеціальності** _____
(код і назва напрямку підготовки)

Освітня програма **для всіх ОПП спеціальностей** _____
(код і назва спеціальності)

Навчальна дисципліна **Історія України** _____
(назва)

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ № _____

1 *Питання з I блоку питань*

2 *Питання з II блоку питань*

3 *Питання з III блоку питань*

4 *Питання з IV блоку питань*

Затверджено на засіданні кафедри **Історії** _____
(назва кафедри)

Протокол № _____ від « _____ » _____ 201 р.

Завідувач кафедри _____ **Костилєва С.О.** _____
(підпис) (Прізвище та ініціали)